

Kungsbacka

Kommunutvecklingens rapport

Sommaren 2023

Innehåll

1	Inledning.....	4
2	Varför väljer elever bort kommunala gymnasieskolor?	5
2.1	Syfte och metod.....	5
2.2	Hur väljer ungdomar under sitt gymnasieval?	5
2.2.1	Hur fördomar påverkar ungdomars gymnasieval.....	6
2.3	Öppet hus, gymnasiemässa och marknadsföring.....	6
2.3.1	Önskemål	7
2.4	Vad tycker ungdomar om studie- och yrkesvägledarna?.....	7
2.4.1	Önskemål	Fel! Bokmärket är inte definierat.
2.5	Observationer	7
2.6	Vi kommunutvecklare rekommenderar.....	8
2.7	Sammanfattning.....	8
3	Utlåning av fritidsutrustning.....	9
3.1	Syfte och metod.....	9
3.2	Ett fungerande koncept.....	9
3.3	Åsikter om utlåning av fritidsutrustning.....	9
3.3.1	Idéer om upplägget för utlåning	10
3.4	Hur mycket rör Kungsbackas invånare på sig?	11
3.5	Observationer	12
3.6	Vi kommunutvecklare rekommenderar.....	12
3.7	Sammanfattning.....	13
4	Bostäder för unga	14
4.1	Syfte och metod.....	14
4.2	Varför flyttar unga ifrån kommunen?	14
4.2.1	Tillgänglighet till bostäder	14
4.3	Varför bor unga vuxna kvar i föräldrahemmet?	15
4.4	Kungsbacka kommuns attraktivitet som boplat.....	15
4.4.1	Återflytt till Kungsbacka.....	15
4.4.2	Vad som gör en bostad attraktiv	15
4.5	Observationer	16
4.6	Rekommendationer	16
4.7	Sammanfattning.....	16
5	Kvalitet i högstadiundervisningen.....	18
5.1	Syfte och metod.....	18
5.2	En bra lärares egenskaper.....	18
5.2.1	En bra lärare har en god relation med eleverna	18
5.3	Vad gjorde din lärare när det blev svårt för dig att lära?	19
5.3.1	Hur gjorde läraren när du lärde dig bäst?.....	19
5.3.2	Konkreta exempel på när lärare gjorde något riktigt bra.....	20
5.4	Vill du vara med och påverka skolan?.....	20

5.4.1	Hur ska läraren kunna få dig som elev att vilja och kunna vara mer delaktig och påverka skolan?.....	21
5.5	Slutsats och rekommendation.....	21
6	Varför slutar nyanlända med organiserade fritidsaktiviteter?	22
6.1	Syfte och metod.....	22
6.2	Deltar du regelbundet i någon föreningsaktivitet?	22
6.3	Anledningar till att nyanlända inte börjar/slutar i föreningsaktiviteter	22
6.4	Resultat av tabeller (6.6).....	23
6.4.1	Skillnader mellan tjejer och killar i undersökningen	23
6.5	Slutsats och rekommendation från kommunutvecklarna	23
6.6	Tabeller.....	24
7	Stadsutveckling – fördjupad översiktsplan	28
7.1	Syfte och metod.....	28
7.2	Finns det platser i staden du besöker i din vardag?	28
7.2.1	Hur lätt tar du dig dit? Är det lätt eller svårt?	28
7.3	Finns det platser du gärna besöker i staden på helgen?	29
7.4	Var i staden skulle du vilja vistas och vad skulle kunna göras för att du vill vistas mer i staden?	29
7.5	Finns det andra städer du gillar och vad besöker du där?	29
7.6	Rekommendation.....	30

1 Inledning

Var tredje år genomförs enkätundersökningen "Luppen"; "Lokal uppföljning av ungdomspolitiken"; i Kungsbackas högstadie- och gymnasieskolor. Undersökningen ber Kungsbackas unga att ge sin bild av sin livssituation. Luppen är en bred enkät som går igenom många olika ämnen men som alla kvantitativa undersökningar av liknande slag saknar den fördjupande frågeställningar.

Barns och ungas perspektiv behövs i kommunala beslutsprocesser. Även om underlag såsom Luppen ger en viss förståelse finns också behov av kvalitativ fördjupning i form av dialog med unga kring deras syn på olika samhällsfrågor, vad de tycker är anledningen till att det ser ut på ett visst sätt eller hur kommunen skulle kunna arbeta bättre för att tillgodose ungas behov.

Sommaren 2023 fick därför elva feriearbetande ungdomar anställning i tre veckor som Kommunutvecklare. Deras uppdrag var att arbeta med invånardialog kring några i förhand utvalda kommunala utvecklingsprojekt. Syftet med detta var att låta unga personer bidra med sin kunskap och sina perspektiv kring vilka tankar, idéer och åsikter kommunens invånare har om de olika samhällsutmaningar som Kungsbacka står inför.

Arbetsuppgifterna bestod i att intervjua Kungsbackas invånare vid olika platser i kommunen. Frågorna som ställdes var öppna och idégenererande. Kommunutvecklarna utgick från frågeformulär som förbereddes av kommunala tjänstepersoner och utvecklades i dialog med ungdomarna själva. Frågorna utgick från reella behov av kunskap. Efter intervjuerna diskuterade och reflekterade kommunutvecklarna tillsammans kring svaren, analyserade och skrev rekommendationer både utifrån intervjuerna de gjorde och utifrån deras eget perspektiv.

Rapporten har författats av ungdomarna. Det som står utanför detta förord är helt och hållet deras egna ord. Med undantag för korrekturläsning och layout har rapporten inte bearbetats av tjänstepersoner.

Rapporten kommer med som underlag för redan pågående utvecklingsprojekt. Den publiceras också på Kungsbacka kommuns hemsida och sprids internt.

Tack till alla ni som varit med i processen kring årets kommunutvecklare! Och framför allt ett stort tack till alla er ungdomar som tagit fram denna rapport!

Jacob Leuchovius
Utvecklare
Kultur & Fritid
Augusti 2023

2 Varför väljer elever bort kommunala gymnasieskolor?

Fler och fler ungdomar i Kungsbacka kommun väljer att gå på en gymnasieskola utanför kommunen, vilket kostar kommunen pengar. Tjänstemännen vill få information om hur de kan förbättra Kungsbackas gymnasieskolor och locka fler elever att stanna inom kommunen.

2.1 Syfte och metod

Genom att intervjua Kungsbackas invånare kan vi ta fram idéer och tankar om hur Kungsbacka kommuns gymnasieskolor kan bli mer attraktiva för sökande elever. Efter insamling av intervjuerna samlades vi kommunutvecklare och diskuterade de svar vi fått in och sammanställde allt i en rapport. Syftet med arbetet är att presentera invånarnas tankar och våra slutsatser för tjänstepersoner. Vi genomförde totalt 73 intervjuer med tonvikt på gymnasie- och högstadiel elever samt föräldrar till ungdomar.

2.2 Hur väljer ungdomar under sitt gymnasieval?

Gymnasievalet är en viktig del i ungdomars liv, och vi undersökte vad som var viktigast för dem när de valde. Vi fick många åsikter, men ett tydligt mönster var att personer valde utifrån program och/eller skola.

De ungdomar vi intervjuade som prioriterade skola vid sitt val ansåg att det var viktigt att skolan var nära, stor och fräsch. Många grundade även sitt val på att deras kompisar gick på skolan, att skolans rykte var bra och att lärare som de bemötte var trevliga. Många av de vi intervjuade gick på Aranäs gymnasiet, och valde skolan utifrån tidigare nämnda faktorer.

”Intressanta linjer, leder till bra jobb” – Tjej, 16 (åk 9)

Många elever belyste att de valde linje beroende på deras intressen men främst så prioriterade de att linjen gav en bred behörighet eftersom många tänkte utifrån deras framtidsplaner.

Hobbys hade även en stor påverkan på vissa elevers val. Ett fåtal av de ungdomar som vi intervjuade berättade att de delvis valde program utifrån möjlighet till att utföra deras sport genom NIU (Nationellt godkända idrottsutbildningar). Ett exempel på detta var en elev som inte skulle välja något yrkesprogram på grund av det då inte fanns någon möjlighet till NIU handboll som de var intresserade av att välja.

”Typiskt Kungsbacka kommun att det ska se snyggt ut på ytan i stället för att vara bra på insidan” – Ung kvinna

Vi intervjuade även en ung kvinna som var upprörd angående på vart fokus på pengar läggs i kommunen. Hon ansåg att kommunen lägger mer fokus på utsidan än på insidan och menade att det är viktigare för kommunen att det ska se snyggt ut för allmänheten på gymnasieskolor men att eleverna kan ha det mycket bättre ifall kommunen hade lagt fokus på rätt sak, som att till exempel fokusera på utrustningen inom skolan.

2.2.1 Hur fördomar påverkar ungdomars gymnasieval

”Man lyssnar väl lite på stereotyper om programmen” – Tjej, 18 (åk 2)

De olika fördomar som finns om program och skolor kan påverka hur ungdomar gör sitt gymnasieval. Av dem som vi intervjuade fanns det liknande fördomar. De flesta fördomar riktades mot yrkesförberedande program, exempelvis att de som väljer yrkesförberedande program vet vad de vill bli och får jobb direkt efter studenten.

”Yrkesförberedande är för skoltrötta med ADHD” – Tjej, 19 (åk 3)

Vi fick höra fler fördomar som specifikt riktade sig mot elever som valde yrkesförberedande program, bland dessa var fördomen om att de som går yrkesförberedande är skoltrötta och inte orkar plugga väldigt populär. En som vi intervjuade nämnde även att yrkesprogrammen hade ett dåligt rykte och lät slitsamt.

”Högskoleförberedande är för de som är drivna och vill ha panikattacker” – Tjej, 19 (åk 3)

”Vissa stereotyper stämmer, typ att teknikare är lökiga” – Kille, 18 (åk 2)

De vi intervjuade hade även fördomar om de som går på högskoleförberedande program. De fördomar som kom fram var att högskoleförberedande program är för de som vill plugga vidare på högskola eller universitet och för dem som inte vet vad de vill bli. En person ansåg att föräldrar föredrar att sina barn går högskoleförberedande program över yrkesförberedande.

Bland de intervjuade fanns det några fördomar om Aranäsgymnasiet och Elof Lindälvs gymnasium. De som lyfte fram skolorna nämnde att skolorna har jämförts sedan länge och att det alltid har funnits bråk mellan dem. En nämnde även att Elof Lindälvs gymnasium är för bönder och att Aranäsgymnasiet är för pluggisar.

”Bygg är bara machokillar som tar allt för seriöst” – Tjej, 18 (åk 2)

Det dök även upp många könsstereotyper i intervjuerna. Många ansåg att yrkesförberedande program som till exempel bygg- och fordonsprogrammen hade majoriteten killar, vissa från fördomar och andra från erfarenhet. Bland de intervjuade fanns det blandade åsikter om hur dessa stereotyper påverkade deras gymnasieval. Några kände att det var avskrämmande och tvekade därför att välja de omnämnda programmen, medan flera av de intervjuade ansåg att det inte spelade någon roll. Ett fåtal anmärkte specifikt att de tyckte att det var viktigt med diversitet i klassen.

2.3 Öppet hus, gymnasiemässa och marknadsföring

Öppet hus är en möjlighet för elever och föräldrar att få gå runt på en skola samt träffa dess elever och lärare. En majoritet av de vi intervjuade tyckte att det öppna huset de deltog på gav bra information. De tyckte även att öppna hus är viktiga för att få möjligheten att prata med elever och även för att få se skolan. Det var bara några få av de intervjuade som inte gick på något öppet hus eller bara gick på grund av kompisar.

På en gymnasiemässa finns det möjlighet till att träffa representanter från olika skolor. Bland de vi intervjuade fanns det blandade åsikter. En del tyckte att gymnasiemässan var bra då de olika skolorna presenterade god information. En ungdom talade om att deras upplevelse på gymnasiemässan var dålig då de fick ett dåligt bemötande av de som var där.

Hur en skola väljer att marknadsföra sig kan påverka huruvida elever väljer skola och program. Vissa av ungdomarna tyckte att yrkesprogrammen borde göra mer ljud av sig samt locka ungdomar genom att lyfta fram att man kan få jobb direkt efter studenten. Några andra tyckte att skolornas hemsidor

borde förbättras genom att synliggöra lärare, klassrum och även behörigheter till de olika programmen.

2.3.1 Önskemål

Många gav förslag på förbättring till hur skolor kan marknadsföra sig. En lärare föreslog att elever borde ges större möjlighet till att följa med andra elever under en skoldag på gymnasiet, det vill säga skugga. Samma lärare föreslog även att skolorna skulle reklamera mer på sociala medier och att "brassa på mer" (förbättra och expandera montrarna med mer information) på gymnasiemässorna och öppet hus. En mamma ville att skolorna skulle försöka locka fler tjejer till yrkesförberedande program som fordon.

2.4 Vad tycker ungdomar om studie- och yrkesvägledarna?

Studie- och yrkesvägledares, även kallad för SYV, främsta uppgift är att vägleda ungdomar om deras gymnasieval samt framtida planer. De intervjuade ungdomarna hade blandade åsikter om deras SYV.

Många av ungdomarna ansåg att SYV var hjälpsamma och trevliga. De tyckte att det var bra när SYV gick ut i klasserna och höll presentationerna om framtida val.

En del hade inte någon speciell åsikt om SYV eftersom antingen inte hade behov av att prata med SYV eller att de inte hade träffat SYV än.

"Bittra tanter som inte har något bättre för sig" - Kille, 18 (åk 2)

Andra ungdomar hade starka åsikter om att SYV inte var hjälpsamma eller bara var dåliga. Många ansåg att SYV inte gav tillräckligt eller ingen information alls. Andra tyckte att SYV var partiska i sin vägledning genom att försöka nästan indirekt göra valet åt en.

En del berättade att SYV nästan aldrig var närvarande på skolan och inte gick att få tag på vid behov av hjälp.

Många som var missnöjda med SYV önskade att de hade varit mer tillgängliga och visat sig mer, som till exempel gå ut i klassrummen oftare och mer aktivt dela information med eleverna.

2.5 Observationer

Vi kommunutvecklare anser att grunden till att många elever valde att inte gå ett yrkesförberedande linje var på grund av att de ansåg att dessa inte var breda nog. Vi märkte även att alla de intervjuade som sa att könsstereotyper spelade roll i deras gymnasieval var tjejer. Detta kan bero på stereotyper om de olika mansdominerade programmen, som att de programmen har en machokultur.

Vi upptäckte även att många av de intervjuade som var nöjda hade inte haft behov av SYV:s information speciellt mycket. De som behövde mer hjälp blev däremot mer missnöjda av den bristande informationen. Trots det stora missnöjet bland eleverna verkade en SYV, som vi intervjuade, inte märka problemet utan var nöjda med deras insats.

"Otroligt väl uttänkt studievägledning" – SYV på grundskola

2.6 Vi kommunutvecklare rekommenderar

För att locka elever till Kungsbackas gymnasieskolor rekommenderar vi att mer fokus bör läggas på gymnasiemässor och öppna hus då det är dit många elever vänder sig inför deras gymnasieval. Dessa kan förbättras genom att ge en större inblick i vad programmen gör och innebär genom att till exempel visa hur elever arbetar i praktiska moment.

För att motverka könsstereotyper om vissa program föreslår vi att satsa mer på att locka tjejer till program som är mer mansdominerande, till exempel bygg, teknik och fordon. Detta föreslår vi eftersom vi märkte att det bara var tjejer som brydde sig om könsdiversiteten.

Eftersom ett fåtal elever vi intervjuade gjorde sitt gymnasieval mestadels utifrån tillgång till NIU råder vi kommunen att utvidga möjligheten till NIU på de olika programmen. Detta på grund av att det kan hindra vissa personer att välja det programmet de vill läsa.

Eftersom många klagade på SYV:s närvaro och brist på information rekommenderar vi att SYV gör sig mer tillgänglig till de som behöver hjälp genom att prata mer individuellt med eleverna.

2.7 Sammanfattning

Av de vi intervjuade spelade både skola och program roll i gymnasievalet för majoriteten. För vissa spelade även hobbys en stor roll i deras val. För många påverkade också stereotyper deras val. Där förekom det fördomar som till exempel att de som går yrkesförberedande program är skoltrötta. Vissa program ansågs även vara mansdominerade och av de vi intervjuade var det bara tjejer som tyckte att detta skulle påverka deras val. Många av de vi intervjuade ansåg att öppet hus och gymnasiemässor hade stor påverkan på deras val och önskade att skolorna skulle lägga mer fokus på dessa typer av marknadsföring. Det fanns blandade åsikter om SYV i vår undersökning. Av de som behövde hjälp av SYV var de generellt missnöjda med brist på information och dålig tillgänglighet. De som hade positiva åsikter om SYV hade inte ett direkt behov av dennes hjälp.

3 Utlåning av fritidsutrustning

Kungsbacka kommun har tagit fram en studie som visar att invånare i kommunen rör på sig allt mindre. För att motverka detta finns det en idé om att införa ett sätt för invånare att låna fritidsutrustning. Tjänstemän vill få in invånarnas tankar och synpunkter kring detta.

3.1 Syfte och metod

I vår kvalitativa undersökning har vi frågat Kungsbackas invånare bland alla åldrar men med fokus på ungdomar. Vi har även frågat invånare inom Kungsbackas kommun på ställen så som Kungsbacka innerstad, Onsala, Fjärås och Vallda. Intervjuerna sammanställdes och analyserades av oss kommunutvecklare i en rapport. Syftet med projektet är att framföra medborgarnas tankar och våra reflektioner samt rekommendationer för tjänstepersoner. Vi har genomfört totalt 75 intervjuer.

3.2 Ett fungerande koncept

Den här idén är inte ny utan ett fungerande koncept som används i många kommuner och länder. Några vi intervjuade nämnde att det fungerar och är populärt i deras kommun. Exempel på dessa kommuner är Karlstad, Mölndal, Mölnlycke och Marks kommun. Vi intervjuade ett äldre par från Tyskland som nämnde att det fanns i Berlin och att det har fungerat bra och är mycket populärt.

3.3 Åsikter om utlåning av fritidsutrustning

”Satsa på det!” – Tjej, 25

”Fan vet, alltid bra med sånt” – Man, pensionär

En stor majoritet av de intervjuade ansåg att utlåning av fritidsutrustning var en bra idé och att kommunen borde satsa på det. Många sa att det var en rolig idé och att de själva skulle använda sig av detta för att testa någon ny sport eller aktivitet. De nämnde även att det skulle förstärka gemenskapen bland invånarna genom att testa aktiviteter tillsammans. En lärare som vi intervjuade nämnde även att detta skulle vara ett väldigt bra tillskott till eleverna på alla skolor.

”Inget jag är intresserad av” – Kvinna, 55

Några andra sa att de personligen inte hade något intresse av utlåning men tyckte ändå att idén var bra. Någon nämnde att de personligen inte brukar använda fritidsutrustning, och vissa belyste även att de hade allt de behövde hemma.

”Det (sporter) kostar för mycket och folk har inte råd” – Kvinna, 63

Av de intervjuade var det en del som nämnde att idén om att låna ut fritidsutrustning gratis var väldigt bra eftersom det kostar mycket att hyra eller köpa utrustning till fritidsaktiviteter. Det var även några som sa att priset på utrustningen var ett hinder till att utföra den aktiviteten som de ville.

”Jag har aldrig något hemma” – Kille, 13

”Slipper tänka på att behöva ha saker hemma” – Tjej, 13

Det nämndes även att konceptet är väldigt bra eftersom många inte har fritidsutrustning till möjliga aktiviteter som de kan bli intresserade av. Det upplystes att om man är intresserad av en fritidsaktivitet kan man då låna utrustningen först för att sedan köpa den om man är fortsatt intresserad. Många berättade även att de hade först köpt ny utrustning till en aktivitet som de blev intresserade av men tappade intresse och slutade använda utrustningen efter det.

”Kommunen ska skita i vad mina barn gör” – Man, 60

En person ansåg att kommunen inte alls skulle blanda sig i invånarens fritidsaktiviteter och hade över lag starka åsikter om hur kommunen skulle fungera. Han tyckte att det var en skandal att kommunen hade infört bevattningsförbud och samtidigt spenderade pengar på kultur och fritid, och började jämföra kommunens intresse i kultur och fritid med länder som Kina och Ryssland och deras styrelse.

”I året 2023, vilket barn i Kungsbacka har inte råd med ett badmintonrack?” – Man, 60

Han ansåg att alla i kommunen var finansiellt stabila nog att kunna köpa in fritidsutrustning, och detta var en ytterligare anledning till att kommunen inte skulle satsa något på kultur och fritid.

”Det finns ett land i öst som försökt sig på detta och det slutar aldrig bra. Det finns ett land ännu längre ut i öst, som heter Kina, som har gjort samma sak, och det slutade inte bra heller!” – Man, 60 (Samma person)

Han syftade på att ju mer kommunen blandar sig i invånarnas fritid och aktiviteter, ju mer likt kommer Sverige bli Ryssland eller Kina. Båda har en kontrollerande stat och han trodde att kommunens kultur- och fritidsintresse skulle leda till ett mer kontrollerat styre inom Sverige.

3.3.1 Idéer om upplägget för utlåningar

Det finns två huvudsakliga idéer om upplägget på utlåningscentren; antingen ett stort centralt utlåningscenter i Kungsbacka centrum eller flera mindre utlåningscenter utspritt runtom i kommunen, såsom Fjärås, Vallda, Onsala och så vidare. I vår undersökning fick vi en fördelning på folk som föredrog närhet och ville ha små center och de som ansåg det värt att åka in till ett större center. Bland de intervjuade var det en majoritet som ville ha flera små utlåningscenter utspridda i kommunen.

”Rätt bra att det är centralt” – Kvinna, 83

Bland de intervjuade som föredrog ett större centralt utlåningscenter lyfte de fram fördelar som att det är lättare att hitta ett ställe som ligger centralt, att ett större center skulle ha ett bredare utbud, och att det skulle hålla längre.

”Jag tänker inte på någon fritidsbank jag behöver åka in till Kungsbacka för” – Kvinna, 47

De vi intervjuade som ansåg att det var bättre med mindre och mer utspridda lokaler menade att många inte ville åka långt för att låna fritidsutrustning utan ville att det skulle vara lättillgängligt. De menade även att ifall det fanns utlåningscenter nära vattnet skulle det öka möjligheterna för vattenaktiviteter.

I vår undersökning fick vi många olika förslag på önskad utrustning i ett utlåningscenter. De populäraste aktiviteterna som önskas utrustning till var:

- Fotboll
- Padel
- Skridskor
- Vattenaktiviteter (kajak, SUP mm.)

- Vandringsutrustning
- Badminton

Några andra förslag var:

- Skidutrustning
- Leksaker och spel
- Cyklar (vanliga cyklar, BMX, MTB mm.)
- Kubb
- Boule
- Golf
- Skateboard
- Hundsaker (hinder, koner mm.)
- Camping
- Frisbee
- Flytvästar
- Fiskeutrustning
- Övriga bollsporter
- Övriga racketsporter

De vi intervjuade hade även andra idéer och åsikter om projektet. En ung killes förslag var ett sorts mobilt utlåningscenter, lite likt bokbussen, så att även de mer isolerade platserna i kommunen får tillgång till utlåningen. Ett annat förslag var en hemsida för utlåningscentret där man kan se vad som är tillgängligt och vad som är upptaget och då slippa åka in i onödan. En idé var att anpassa utrustningen i utlåningscentret efter vad som redan finns tillgängligt i området, det vill säga sådant som planer, hallar eller ytor anpassade för olika sporter och aktiviteter. En annan tanke var att skapa ett system där utrustning flyttas från center till center beroende på behov och efterfrågan. Tanken om ett mer hållbart och cirkulärt system nämndes även av två kvinnor. De tyckte att man skulle kunna gå dit och lämna oanvända saker som man inte längre vill ha kvar, så att andra kan fortsätta använda utrustningen.

3.4 Hur mycket rör Kungsbackas invånare på sig?

”Ingen mår bra av att se dålig ut” – Man, 47

I vår undersökning kom det fram att en majoritet tycker att de rör sig tillräckligt mycket men det var fortfarande en del som inte tyckte det. Många av de som tyckte att de rörde sig för lite sa att tiden var en hindrande faktor och att de inte hann med aktiviteter eller motion. Andra anledningar var brist på motivation, saknad av utrustning för olika sporter, eller att datorn höll dem hemmasittande.

En annan faktor var att många saknade transport till aktiviteter. När detta ämne framkom delades många åsikter. En ung tjej tyckte att det var hindrande när alla hennes vänner hade elsparkcyklar förutom henne själv. En 58-årig man ansåg däremot att man hellre skulle cykla till aktiviteten och hålla sig aktiv i stället för att åka elsparkcyklar. En kvinna tog upp frågan om att ge ungdomar busskort året om, som länge varit en debatterad fråga inom kommunen.

”Många ungdomar sitter med mobilen” – Tjej, 13

Personen samt många andra menar att många ungdomar i dagens samhälle sitter mycket med mobilen i stället för att röra på sig. De ansåg att utlåningscenter skulle varit en lösning på detta och skulle vara en rolig aktivitet med vänner. Det skulle uppmuntra ungdomar men även generellt fler personer att röra på sig. Det var några som belyste att ett utlåningscenter skulle vara bra för

småbarnsföräldrar, de menade att det var ett bra sätt att hitta på saker med barnen. Flera nämnde att gruppaktiviteter skulle engagera dem att testa nya sporter och aktiviteter.

3.5 Observationer

I denna undersökning gjorde vi många observationer av de intervjuades svar. Vi kunde bland annat se att de personer som vi intervjuade som bodde i Onsala och i Åsa generellt prioriterade närheten till ett utlåningscenter och ville helst ha flera små utlåningscenter med ett mindre utbud än ett stort och centralt center med ett stort utbud. Vi kunde även se att de som bodde i Onsala önskade utrustning med anknytning till havet som till exempel SUP ("stand up"-paddel), kanot, kajak och flytvästar. Det var främst äldre personer som önskade vandringsutrustning men även diverse campingutrustning.

Angående rörligheten såg vi ett tydligt mönster vilket var att många av de som sa att de inte rör sig tillräckligt mycket skulle börja använda ett sådant utlåningscenter, vilket vi tolkar som att de skulle börja röra sig tillräckligt mycket eller mer. Det är värt att notera att vi inte såg någon korrelation mellan de som inte rör sig tillräckligt mycket och de som inte skulle använda utlåningen av utrustningen. Det var väldigt jämnt fördelat bland de få som sa att de inte skulle använda utlåningen mellan de som rör sig tillräckligt mycket och de som inte gör det.

3.6 Vi kommunutvecklare rekommenderar

Med tanke på hur många av de intervjuade som faktiskt sa att de skulle använda utlåningen och att det var ännu fler som sa att det var en bra idé och att man skulle verkställa projektet, rekommenderar vi kommunutvecklare starkt att kommunen satsar på den här idén. Vi rekommenderar även att helst bygga fler små utlåningscenter om man har budgeten till det, eftersom Kungsbacka kommuns invånare är så utspridda över ett så stort område. Vi rekommenderar i så fall att anpassa utrustningen som finns vid de olika utlåningscenter till miljön och vad som finns tillgängligt i omgivningen, som till exempel att ha utrustning för vattenaktiviteter i Onsala. Vi föreslår att även flytta utrustningen mellan utlåningsställena efter behov och efterfrågan. Även om man inte har råd med det rekommenderar vi att man i alla fall försöker implementera en sorts utlåningssystem på hjul så att alla kommunens invånare lätt kan ta del av utlåningen. Vi råder även kommunen att oavsett vad skapa en digital hemsida för utlåningen för att på så sätt kunna se vad som är tillgängligt på ett specifikt utlåningscenter. Detta kan leda till att man slipper åka in till utlåningen i onödan för att den utrustningen som man letade efter inte fanns. Det kan även inspirera personer att bli mer aktiva av att bara se vilken utrustning till aktiviteter som är tillgängliga.

Med tanke på att syftet med projektet är att få kommunens invånare att röra sig mera rekommenderar vi att anordna fler gruppaktiviteter eftersom det var några av de intervjuade som nämnde att det skulle hjälpa dem att röra sig mera. Gruppaktiviteter med kompisar kan även motivera personer till att röra på sig, vilket också var ett hinder som vi hörde bland de intervjuade.

Vi kommunutvecklare rekommenderar även att ge alla ungdomar ett gratis busskort i alla fall över sommaren. Vi rekommenderar detta på grund av att ungdomar som vi intervjuade sa att ett hinder till att röra sig mera än vad de redan gör är distansen till aktiviteten eller tillgången till transport. Ett gratis busskort skulle då enligt oss öppna upp fler möjligheter till aktiviteter hos ungdomar och det skulle även uppmuntra fler ungdomar att använda busskortet och bli mer aktiva.

3.7 Sammanfattning

Alla förutom en av de vi intervjuade ansåg att utlåning av fritidsutrustning var en bra idé. Medan några belyste att de inte skulle använda sig av det så var det en klar majoritet av folk som framförde att de skulle använda sig av utlåningscentret. De flesta av de vi intervjuade föredrog flera små utlåningscenter framför ett stort. Det önskades utrustning till populära racket- och bollsporter som padel och fotboll. Många lyfte fram att det var en väldigt bra idé för de som inte har råd med fritidsutrustning samt de som bara ville testa på en aktivitet utan att behöva köpa utrustning. Många ansåg att de rörde på sig tillräckligt mycket men många var medvetna om att dagens ungdomar inte rör på sig utan sitter med sina mobiler. De tyckte alltså att utlåningscentret skulle vara en bra lösning som uppmanar ungdomar att kombinera umgänge med rörelseaktiviteter. Vissa hade egen erfarenhet om fritidsbanker i sina kommuner eller land och berättade att detta var ett fungerande koncept och är populärt.

4 Bostäder för unga

Kungsbacka sticker ut från andra kommuner gällande bostäder för unga. Det finns två tydliga trender. Den ena är att unga flyttar ut ur kommunen. Den andra trenden är att ungdomar under en längre tid bor kvar i föräldrahemmet. Tjänstemän vill få reda på varför dessa trender uppstår och hur man kan motverka dem.

4.1 Syfte och metod

I vår undersökning fokuserar vi på att intervjua invånare i åldersgruppen 15–30 år av alla kön. Syftet med undersökningen är att ta reda på hur unga vuxnas bostadssituation ser ut i Kungsbacka och varför så många unga väljer flytta ut ifrån kommunen. Vi intervjuade invånarna i Kungsbacka innerstad, Aranäs gymnasieskola och Kolla Parkstad. Vi diskuterade och sammanställde svaren vi fick i en rapport som presenteras för tjänstepersonerna. Totalt fick vi 75 intervjuer.

4.2 Varför flyttar unga ifrån kommunen?

”Man vill till större och mer kända skolor” – Tjej, 17 år

”Pissdyrt att åka in där jag ska plugga senare” – Tjej, 16 år

Av de unga vuxna/ungdomarna vi intervjuade var det många som planerade att flytta ut från kommunen. Detta var främst på grund av att de ville studera i en annan stad eller testa på något nytt och mer spännande. Många nämnde att storstäder som Göteborg ger fler möjligheter i livet till studier och jobb. Många hävdade även att kostnaden för transport ifrån kommunen till skolan är för hög och skulle hellre bo nära skolan. Vissa nämnde också att de ville ut och upptäcka världen och därav ville flytta ut ur Kungsbacka.

”Det här är en stad för äldre” – Tjej, 17 år

Av de vi intervjuade nämnde flera att Kungsbacka i sig var en anledning till att flytta ifrån kommunen. De ansåg att Kungsbacka saknade både ett kulturutbud och ordentlig kollektivtrafik. Många sammanfattade med att säga att Kungsbacka helt enkelt var för tråkigt och en stad för äldre personer. En kvinna nämnde att ungdomar i Kungsbacka är respektlösa jämfört med ungdomar i Göteborg.

4.2.1 Tillgänglighet till bostäder

”Det är ett problem att bostäder i Kungsbacka är för dyra” – Kvinna, 24 år

”Det är helt omöjligt för unga att få hyreskontrakt idag” – Kvinna, 32 år

”Öppen för allt – det finns så få bostäder till bra pris för studenter” – Tjej, 17 år

En annan anledning till att unga vuxna i allmänhet inte vill bo kvar i Kungsbacka är på grund av bostadsmarknaden. Många hävdar att bostäder i kommunen är för dyra, för få och inte anpassade för studenter. Det var många föräldrar som var oroliga över att deras barn i framtiden inte skulle hitta ett boende. De ville se fler hyresrätter som är anpassade för studenter genom att till exempel göra dem mindre och billigare. En kvinna rekommenderade att reservera vissa av dessa hyresrätter till just studenter och unga vuxna på grund av att det är enligt henne extremt svårt för ungdomar att köpa sin första lägenhet.

”Om man står i 10 till 15 år det spelar ingen roll” (syftar på för lång bostadskö) – Man, 24 år

Några nämnde även att även om de hade pengar och viljan till att flytta ut så kan de ändå inte det på grund av långa bostadsköer och brist på hyresrätter.

4.3 Varför bor unga vuxna kvar i föräldrahemmet?

Vi intervjuade några personer över 20 år som fortfarande bodde kvar i föräldrahemmet. Av dem nämnde en stor majoritet att deras ekonomiska situation var en bidragande faktor i varför de valde att bo kvar. Väldigt få av de vi intervjuade hade råd att hyra eller köpa en lägenhet eller bostad. Som tidigare nämnt står många även i bostadskö men har inte fått tillfälle att flytta ut. De flesta hade planer på att eventuellt flytta ut, men att de behövde vänta tills de blev ekonomiskt stabila nog.

En vi intervjuade berättade att hon bodde hos föräldrarna temporärt, som mellanlandning medan hon söker efter nya bostäder.

4.4 Kungsbacka kommuns attraktivitet som boplats

”Lugna områden trivs jag i” – Kvinna, 54 år

När vi frågade vad som gör Kungsbacka kommun lockande som boplats svarade många med de typiska positiva sakerna med småstäder. De nämnde att Kungsbacka var en fin stad, det var lugnt och säkert, och de tyckte att staden var fräsch. Detta var de vanligaste anledningarna, bland några av de intervjuade som inte bodde i Kungsbacka gav, till varför man hade kunnat flytta till Kungsbacka. Några gillade att många redan känner varandra och gemenskapen som en mindre stad skapar.

”Inga skitpersoner som i Göteborg” – Kille, 18 år

Vissa tyckte att Kungsbackabor var snällare och allmänt ”goare” än de i städer som till exempel Göteborg. Många gillade Kungsbackas läge geografiskt, att det ligger nära både storstaden och landet och att det är relativt lätt att pendla till exempelvis Göteborg.

4.4.1 Återflytt till Kungsbacka

”Kanske om jag skaffar familj hade det varit mysigt att bo i Åsa” – Tjej, 17

”Ja, när jag är gammal kanske” (flytta tillbaka till Kungsbacka i framtiden) – Tjej, 16 år

Av de som vi intervjuade som hade tänkt flytta ut från kommunen undersökte vi även om de hade kunnat tänka sig flytta tillbaka till Kungsbacka kommun. Det visade sig att en överväldigande majoritet hade kunnat tänka sig flytta tillbaka medan det var några som inte riktigt visste och det var ännu färre som inte alls hade kunnat tänka sig flytta tillbaka. Den största anledningen till att flytta tillbaka bland de intervjuade var att man hade nära och kära, som vänner och familj, som bor i Kungsbacka. Den största gemensamma faktorn för alla som hade kunnat tänka sig flytta tillbaka sa att de ville i så fall flytta tillbaka när de blev äldre och skaffade familj.

4.4.2 Vad som gör en bostad attraktiv

Av de vi intervjuade prioriterade många fräschheten i en bostad. Nästan alla av de vi intervjuade nämnde även att priset på bostaden spelade en väldigt stor roll. Många nämnde även att läget

spelade roll i den mån att bostaden ska vara nära kollektivtrafik, centrum, affärer och jobb/plugg men även att bostaden ska ligga i ett trevligt och säkert område. Några lade vikt på att bostaden skulle ha bra med utrymme, och andra utseendemässiga faktorer såsom att det är en modern byggnad och inte slitet.

4.5 Observationer

I denna undersökning observerade vi att bland de intervjuade som sa att de ville flytta från Kungsbacka var det många som bara ville komma bort från staden. De kände att de ville ut och upptäcka världen efter att ha bott i samma stad i hela sitt liv. Bland de intervjuade ungdomarna som ville flytta från kommunen var det många som tyckte att Kungsbacka var en tråkig stad. Detta berodde dels på att det inte finns mycket att göra i staden, dels att det inte finns många andra ungdomar i Kungsbacka jämfört med Göteborg.

Vi märkte även att den största anledningen till att folk inte flyttade inom kommunen var bostadspriserna. De ansågs vara alldeles för höga för att ungdomar och unga vuxna ska kunna flytta hemifrån, och även om de hade råd tyckte många även att det inte fanns tillräckligt med lediga bostäder i kommunen.

4.6 Rekommendationer

I vår undersökning så har vi fått höra från en del att Kungsbacka är för lugnt och tråkigt för ungdomar, och att det finns mer liv och händelser i större städer som Göteborg. Flera ansåg Kungsbacka som en stad för äldre personer, ett ställe man bosätter sig i när man är redo att varva ner och starta familj. Därför kan ett sätt att hålla kvar ungdomar och studenter vara att göra Kungsbacka mer attraktivt för folk i den åldern, genom att till exempel öppna nya affärer, expandera köpcenter, anordna fler aktiviteter och lägga mer fokus på saker tonåringar redan gör (exempelvis skateparker).

Många unga flyttar ifrån Kungsbacka för att plugga på skolor i andra städer som Göteborg, Borås och Halmstad. Ett förslag vi fick var att bygga ett sorts collegeområde eller universitet i Kungsbacka, men vi anser att det skulle bli för dyrt och för svårt att attrahera folk dit eftersom det skulle bli tuff konkurrens med de större och mer välkända skolorna i städerna runtom. Så i stället kan Kungsbacka erbjuda ett system för gratis transport till dessa städer för folk som pluggar där, vilket möjligtvis skulle locka flera att stanna i Kungsbacka kommun medan de pluggar utanför den.

Den största anledningen till att folk flyttade från Kungsbacka, inte ville flytta till Kungsbacka och varför unga vuxna bodde kvar hos sina föräldrar i kommunen var att det var för få och för dyra bostäder i Kungsbacka. Vi kommunutvecklare rekommenderar därför starkt att kommunen bygger fler, mindre och billigare hyresrätter i Kungsbacka för att försöka mätta behovet för billiga bostäder som nu finns bland unga vuxna. Vi rekommenderar även ett förslag som vi fick vilket var att fick även reservera en del av dessa lägenheter (om de nu byggs) till studenter och unga vuxna. Vi tror starkt att detta förslag skulle vara till stor hjälp för att lösa de problemen om flyttning och boendesituationen för unga vuxna och studenter. Det här förslaget tror vi även skulle komplementera väl vårt tidigare förslag om gratis transport vilket tillsammans skulle locka studenter ännu mera att stanna i Kungsbacka medan de studerar i en annan stad.

4.7 Sammanfattning

Av de unga vuxna och ungdomar som vi intervjuade sade många att de ville flytta från Kungsbacka för att de tyckte att staden var för tråkig och att det är roligare i andra städer. Många av de intervjuade

sa även att de flyttar på grund av att det antingen inte finns tillgängliga hyresrätter i Kungsbacka eller att de hyresrätter som finns är för dyra. Detta såg vi även hos de intervjuade som var unga vuxna och bodde kvar hos sina föräldrar, då de sa att de inte kunde flytta på grund av de tidigare nämnda anledningar som pågår i bostadsmarknaden i Kungsbacka. I vår undersökning fick vi dock reda på att många hade kunnat tänka sig flytta tillbaka till Kungsbacka när de är redo för att bilda familj då de anser att Kungsbacka är ett säkert och tryggt ställe. Många av de intervjuade nämnde även att hos en bostad skulle de vilja se ett fräscht ställe till bra pris men även att bostadens läge ligger bra, som till exempel nära kollektivtrafik, i ett tryggt område och nära centrum.

5 Kvalitet i högstadieundervisningen

5.1 Syfte och metod

Syftet med denna undersökning var att undersöka vad som kännetecknar en bra lärare och på vilket sätt elever kan vara med och påverka kvaliteten på undervisningen i grundskolan. För att kunna få underlag och undersöka detta område har vår metod varit att intervjua och samtala med invånarna i Kungsbacka kommun. Totalt har vi genomfört 64 intervjuer. Vår målgrupp har främst varit ungdomar som nyligen gått i högstadiet men vi har även intervjuat äldre personer.

5.2 En bra lärares egenskaper

Majoriteten av de vi intervjuat tycker att en bra lärare är en lärare som är inbjudande och trevlig. Eleverna har sagt att en snäll lärare är en person som är hjälpsam, engagerad, bryr sig om eleverna och deras lärande. I många av elevernas svar ser vi tydligt att en inkluderande och varierad undervisning är viktigt. Detta säger eleverna är viktigt för att undervisningen ska bli roligare vilket i sin tur leder till att inläringen blir enklare.

”En lärare som brinner för eleverna och undervisningen” - Tjej, 17 år

Många av de vi intervjuat lägger också stor vikt på ens lärare ska vara kunnig inom sitt ämne och som gillar att dela sin kunskap på ett engagerat sätt. Personer vi intervjuat menar att en lärare som brinner för sina elever är en engagerad och passionerad lärare som hjälper eleverna att växa och utvecklas.

5.2.1 En bra lärare har en god relation med eleverna

Något vi märker är vanligt återkommande i intervjuerna är *kommunikation*. En stor del av de personer vi intervjuat säger att kommunikation innebär att läraren tar sig tid att lyssna, bemöta, ställa frågor och helt enkelt skapar en relation till sina elever. Eleverna tycker kommunikation är viktigt av många orsaker. Flera av eleverna som vi intervjuat berättar att de genom kommunikation med sina lärare fått hjälp och stöd som är anpassat efter deras egna individuella behov vilket har visat sig vara mycket fördelaktigt för deras lärande och resultat.

”En lärare som är mer än bara en lärare” - Kille, 17 år

Genom de intervjuer vi genomfört har vi förstått att elever också tycker att en bra lärare är en lärare som har förståelse för att man inte alltid har det lätt i skolan. En elev som vi pratat med nämner att en bra lärare är en person som inte blir irriterad när man inte förstår på en gång, utan hjälper eleven att komma vidare genom att steg för steg förklara för eleven hur man ska gå till väga för att gå framåt för att få eleven att förstå.

Vi som kommunutvecklare håller med om att en lärare som brinner för sina elever på detta sätt är en resurs som verkligen kan göra skillnad i elevernas liv och i undervisningen. Genom att till exempel visa engagemang och passion kan läraren inspirera eleverna vilket i sin tur kan leda till längre och bättre lärande samt att det hjälper eleverna att lättare uppnå sina mål.

Det är ett flertal av eleverna som beskriver att en bra lärare är en person som är mer än bara en lärare. Med detta menar invånarna att lärarrollen sträcker sig bortom undervisningen. Exempelvis att lärare har en inverkan på elevernas personliga, emotionella och sociala utveckling. Att lärare har en betydande roll i elevernas liv bortom skolan och att man har en god relation till sin lärare.

”En bra lärare är en lärare som inte bli irriterad när jag inte förstår” - Tjej, 18 år

Enligt många av de elever vi intervjuat är en lärare bra som inte blir irriterad på eleven när hen inte förstår en nödvändighet för självförtroende i skolan. En lärare som har tålamod och som har förståelse för att det ibland kan vara tufft skapar en bättre relation med eleverna där eleverna vågar vara delaktiga. En bra lärare ska kunna hjälpa och stötta eleven i alla situationer. När man har svårt ska en bra lärare även uppmuntra, ställa frågor och vara engagerad i just ditt lärande. De kan också erbjuda extra handledning eller extramaterial för att hjälpa dig att uppnå dina mål; både i och utanför skolan.

5.3 Vad gjorde din lärare när det blev svårt för dig att lära?

Många av de vi intervjuade berättade om tillfällena när deras lärare hjälpte till och förklarade på ett lättare sätt när de inte förstod och talade om lärare som anpassade undervisningen till de som behövde lite hjälp på traven. Lärarna gav även lite mer tid och var öppna för förslag om hur de skulle ställa upp arbetet. Eleverna betonade stor vikt på att ha en bra relation med sina lärare där bägge parter alltid var medvetna om hur man låg till i skolarbetet och vilka krav som ställdes på varandra. Majoriteten av de som svarade på frågorna tyckte dessutom att lärarna bör vara mer motiverande och verkligen brinna för att hjälpa eleven.

”När det blev svårt så fungerade läraren som en motivator för mig” - Tjej, 19 år

Med detta citat menade eleven att läraren motiverade henne till att nå sin fulla potential. När det blev svårt inspirerade och uppmuntrade läraren eleven att fortsätta kämpa och komma framåt. Flera elever berättar även att en motiverande lärare ger en positiv stämning i klassen och som även bygger upp elevens självkänsla och ambitioner. Med den positiva stämningen i klassen så kan elever känna sig mer hemma i klassrummet. Därmed kanske de vågar räcka upp handen och vara delaktiga i klassen och ställa sina frågor. Detta kan därmed leda till ett ökat engagemang hos eleven.

5.3.1 Hur gjorde läraren när du lärde dig bäst?

Vanliga svar bland de utfrågade är att man förklarar mer ingående, mer individuellt och förklarar varför man gjorde det man gjorde i varje steg i processen.

Det var även vanligt förekommande att man beskriver extra hjälp som hjälp utanför skolan och individuella diagnoser som särskilt hjälpsamma.

”Vår mentor tipsade oss att gå till mattestugan efter skolan” - Tjejer, 19 år

Många uppskattade lärare som skapade bra och öppna relationer med eleverna genom olika typer av teambuilding såsom utflykter och lekar. Det ledde till en bättre gemenskap i klassen, samt en bekvämare miljö i klassrummet. Det gjorde i sin tur att eleverna engagerade sig mer i skolarbetet.

Ett flertal svar visade även att när läraren anpassade sig efter elevens egen situation, erbjöd tillfällen för komplettering och gav extra stöd resulterade det i att eleverna uppnådde kraven lättare. Vissa elever tyckte även om att sitta enskilt med läraren.

Mer ovanliga svar bland de utfrågade är att man fick mer personlig hjälp i form av möjligheter till muntlig examination. Ett par ungdomar uppskattade även när läraren kunde förklara ett problem ur olika perspektiv, att det fanns mer än ett rätt sätt att förstå.

”Varierande arbetssätt” – Tjej, 15 år

En del personer som vi intervjuade pratade om lärare som ofta höll interaktiva lektioner, lektioner där genomgång och instuderingsuppgifter inte var det enda som stod på agendan. Man fick göra mer än att bara lyssna, man fick helt enkelt använda sinnena vilket bidrog till en mer stimulerande lektion där man ständigt var fokuserad på det läraren sade vilket bidrog till en roligare lektion där man lärde sig och kom ihåg mer. Dessa lektioner var minnesvärda enligt många och det var just dessa lektioner som man längtade efter.

Många elever talar om lärare som uppmanade och särskilt tryckte på att variera arbetssätt och inlärningsprocesser. Dessa olika sätt att gå till väga när det gäller inläring hos eleverna kan anpassas individuellt till elevens specifika behov och krav vilket gjorde det möjligt att optimera och minimera tiden som det tog för varje elev att lära sig och förstå. Eftersom man nu optimerat tiden fanns det nu möjlighet till att fördjupa sina kunskaper inom ämnet vilket i sin tur ledde till en förbättring av resultat bland eleverna.

5.3.2 Konkreta exempel på när lärare gjorde något riktigt bra

En elev berättade om en gång när en lärare gav eleven beröm och peppade eleven. Detta gjorde att eleven fick hopp och blev motiverad till att fortsätta kämpa.

Ett till exempel vi fick var när lärare sa åt eleven att gå ut i cirka 10 minuter om hen känner sig stressad eller rastlös, vilket hjälpte eleven att komma tillbaka energisk och fullt fokuserad till lektionen.

Ett annat konkret exempel vi fick höra om var hur läraren hanterar stress hos eleverna, genom att till exempel ge mer tid och försöka anpassa undervisningen så att det passar just den eleven som har det svårt. Genom att exempelvis ha muntliga prov för de som hade svårare för vanliga prov.

En ytterligare elevberättelse som vi fick höra var att läraren stannade kvar efter lektionstid. Detta tyckte hen var mycket bra. Hen fick ett bra bemötande och kände sig viktig vilket ledde till en ökad motivation i skolarbetet.

5.4 Vill du vara med och påverka skolan?

I nästan alla av våra interjuver har vi fått svaret att man vill påverka på något sätt. Vi upplever dock att en stor del av eleverna inte vet hur man ska kunna påverka och vara delaktig men att de egentligen vill.

Av de elever vi intervjuat berättar många att man hellre lägger ner sin aktiva tid på annat. Men även att man vill vara med och påverka i de områden som påverkar en själv.

”Det kommer inte bli någon ändring, så det spelar ingen roll” - Kille, 18 år

Detta citat tycker vi är viktigt att ta upp då vi ser liknade citat i flera av intervjuerna. Många av eleverna ser inte att det blir någon ändring och tänker därför att det inte spelar någon roll, orkar inte lägga ner tid. Eleverna behöver ”bevis” och se själva att det blir en ändring för att kunna motiveras. Här spelar läraren väldigt stor roll, då läraren ska visa för eleverna att det går att ändra på saker och ting.

5.4.1 Hur ska läraren kunna få dig som elev att vilja och kunna vara mer delaktig och påverka skolan?

Det mest förekommande svaret vi fått in är att eleverna måste bli mer medvetna om deras chanser till att kunna vara med att påverka och vara delaktiga. Vi har valt ut några ord som uppkommer många gånger i intervjuerna:

Engagemang och motivation: För att vilja påverka måste man ha en lärare som motiverar eleverna. Många elever kommer med idéer som att det hade kunnat vara bra att läraren tar mer ansvar. Formulera mål och förväntningar som inspirerar och motiverar eleverna till att påverka. På så sätt blir eleverna mer delaktiga.

Återkoppling/”bevis”: Många av eleverna beskriver att de behöver en kontinuerlig återkoppling för att kunna se om det faktiskt går att påverka. Många anser att det är onödigt att lägga ner tid på något som ändå inte kommer att leda till någon förändring.

En idé som vi kommunutvecklare har är att mentorstiden kan användas som ett klassråd där man tar upp olika elevförslag och hör vad eleverna tycker och tänker om undervisningen. Sen gäller det också att förändringar genomförs så att eleverna kan känna att elevinflytandet ger något.

5.5 Slutsats och rekommendation

Vi som kommunutvecklare tycker att det är väldigt viktigt att en lärare har en trygg och trevlig relation med sina elever så att det inte blir för strängt och opersonligt i klassrummet.

Vi kommunutvecklare rekommenderar alltså framtida lärare att ta mer initiativ till att få både elever och lärare att vilja lära känna sina elever bättre så att man på så sätt får eleverna att bli mer motiverade till att gå till skolan och fortsätta med sin utbildning.

Våra intervjuer visade också att i princip alla vill vara med och påverka i arbetssättet i skolan om de kunde det och att det gjorde någon skillnad. Dock visade det sig att många hade uppfattningen om att ingenting gjordes trots att de haft elevinflytande i högstadiet. Därför säger vi kommunutvecklare att lärare måste uppfylla elevernas önskningar så att lärandet blir demokratiskt.

Under vår undersökning har vi kommit fram till att det inte fanns någon betydande skillnad i svaren mellan de olika könen.

6 Varför slutar nyanlända med organiserade fritidsaktiviteter?

6.1 Syfte och metod

Syftet med denna undersökning var att undersöka varför nyanlända slutar med föreningsaktiviteter. För att kunna få underlag och undersöka detta område har vår metod varit att intervjua och samtala med nyanlända i Kungsbacka kommun. Totalt har vi genomfört 87 intervjuer. Vår målgrupp har varit nyanlända ungdomar som bosatt sig i Kungsbacka kommun.

6.2 Deltar du regelbundet i någon föreningsaktivitet?

Av totalt 87 svar var 50 killar och 37 tjejer. **78% av killarna ja** i frågan om de regelbundet deltar i någon föreningsaktivitet jämfört med **tjejerna där endast 30% svarade ja**.

Killar som svarade ja: 39 stycken

Tjejer som svarade ja: 11 stycken

Killar som svarade nej: 11 stycken

Tjejer som svarade nej: 26 stycken

6.3 Anledningar till att nyanlända inte börjar/slutar i föreningsaktiviteter

Det finns flera orsaker till att nyanlända inte ansluter sig till föreningsaktiviteter. Majoriteten av de som vi intervjuade upplevde att det saknades information angående hur man ska anmäla sina barn till olika föreningsgrupper. Många av föräldrarna känner sig inte helt säkra på om de vill anmäla sina barn till föreningsgrupper då de är rädda att deras barn inte kommer känna sig välkomna på grund av deras begränsade kunskaper i det svenska språket tills att barnen lär sig flytande svenska då det visar sig komma konsekvenser med det.

“Jag vill inte att mitt barn ska bli trakasserad bara för att hon inte behärskar det svenska språket” - Mamma

Vissa föräldrar sa att de inte ville att deras barn ska gå i föreningsaktiviteter för att barnen inte ska bli mobbade eller utsatta på grund av svenskan. Dock kan det vara så att barnen ändå måste börja i föreningsaktiviteter därför att det ökar möjligheten för att lära sig svenska. Integrationen blir även bättre och barnen kan få nya vänner.

En tjej svarade att hon slutade i sin aktivitet därför att det inte var roligt för att hon kände sig otrygg och mobbad. Det här skulle kunna bero på kulturen och språket. Barnet kanske hade en viss brytning och eller en annan kultur vilket gjorde att andra barn påpekade detta. Därför kan det vara viktigt även i föreningar att ta upp den stora betydelsen med att man ska behandla alla lika och inte diskriminera någon.

En annan faktor som också gjorde att ungdomarna inte deltog i föreningsaktiviteter var på grund av att föreningarna ville ha betalt direkt och flyktingfamiljerna har inte en så pass stabil ekonomi att de kan betala hela summan på en gång. Ifall familjerna dessutom har många barn blir det ännu svårare att betala för alla barnen. Föreningslivet i Kungsbacka kommun är dyrt!

Många av de nyanlända tjejerna vi intervjuade i Anneberg kände att de inte vill satsa på en sport/aktivitet när deras hem inte är så säkert. Med detta menas att husen som de nyanlända bor i behåller de endast i två år och därefter måste de hitta ett boende på egen hand. Detta gör att barnen inte riktigt vill eller kan börja i något lag eftersom de eventuellt kommer att behöva flytta från föreningen.

6.4 Analys av tabeller (se 6.6)

Resultatet från tabellerna nedan beskrivs här. Majoriteten av de som svarade ja på frågan "Deltar du regelbundet i någon föreningsaktivitet?" var killar som spelade fotboll. Den näst mest vanliga aktiviteten som nyanlända utövade var basket. Det fanns även ett fåtal personer som spelade volleyboll, simmade, deltog i gymnastik eller utövade kampsport. Den vanligaste aktiviteten som ville provas på var basket följt av simning, därefter tennis och sedan volleyboll. Det fanns även några få som ville prova på att måla, spela ishockey, köra motocross, spela badminton och en som ville testa brännboll.

Av de som svarade nej på frågan "Deltar du regelbundet i någon föreningsaktivitet?" hade de allra flesta aldrig deltagit i någon föreningsaktivitet från första början. De överlägset vanligaste sporterna som folk hade gått i någon föreningsaktivitet men slutat var fotboll följt av basket. Sedan fanns det några enstaka fall av volleyboll och simning. Det var stor spridning på anledningarna, men ett smärre mönster kunde ses då ett flertal personer svarade att de inte hade brist på information. Det var en person som inte kunde ta sig till aktiviteten vilket gjorde att den tvingades sluta. Därefter är det relativt vanliga orsaker till att personerna i fråga slutade som att de hade ångest, ingen tid för skolarbete, skadade sig, tappade intresset och att det inte var roligt längre. Majoriteten av de utfrågade som ville testa en ny sport valde fotboll och därefter basket. 4 ville testa på simning och tennis, 3 på gymnastik, 2 på att måla och enstaka personer på innebandy, badminton, cykling, balett eller köra båt.

Vi som kommunutvecklare ser ingen direkt koppling till vare sig åldern eller landet man kommer ifrån i jämförelse med svaren som personerna gett. Däremot ser vi att nyanlända främst dras till sporter och inte till mer kulturella föreningsaktiviteter såsom musik eller konst. De vanligast nämnda sporterna var fotboll, basket och handboll. Det beror förmodligen på att de är några av de största och mest populära sporterna här i Kungsbacka.

6.4.1 Skillnader mellan tjejer och killar i undersökningen

Vi har sett en tydlig skillnad mellan hur många killar respektive tjejer som aktivt deltar i någon föreningsaktivitet. Vi har fått fram att killarna gillar fotboll mycket och detta öppnar en stor möjlighet. Det finns fler klubbar att nå och det är lättare att hitta en klubb nära. Vi har även hittat ett mönster bland tjejerna. Många av tjejerna i de andra kulturerna upplever att det finns ett annat behov av kvinnliga tränare. Det spelade till exempel ingen roll för killarna men det spelade en stor roll för tjejerna. Vi har fått in att föräldrarna är mer rädda om sina döttrar vilket också har spelat en roll. Till exempel vill föräldrarna inte att tjejerna ska åka buss själv hem på kvällarna vilket i sin tur begränsar möjligheterna! En annan mamma är rädd för att dottern ska bli utsatt.

6.5 Slutsats och rekommendation från kommunutvecklarna

Vi kommunutvecklare ser gärna att kommunen blir bättre på att få ut information om hur man ska ta sig till våga för att kunna gå med i en ny aktivitet och förening. Många upplever ju att det är saknaden

av information som hindrar dem från att gå med i en förening. Den information som skickas ut behöver även bli mer inkluderande och därmed skrivs på fler språk för att fler ska kunna ta del av och förstå informationen för att undvika att meningen går förlorad.

Vi kommunutvecklare ser gärna att föreningarna även kommer ut och visar sig på de olika ställen där nyanlända befinner sig. Föreningarna behöver visa för nyanlända att de finns, att de vill att ungdomar ska träna, att det är kul och att de är välkomna. Somliga av de vi intervjuat har svarat att de inte känner sig välkomna in i den svenska sportvärlden och därför hade det varit bra om föreningarna visar sig och välkomnar nyanlända ungdomar. Det kan till exempel gälla Anneberg. Föreningarna kan då ta hjälp av eller anställa personer som kan prata till exempel arabiska eller liknande språk för att kunna rekrytera nyanlända.

Vi som kommunutvecklare rekommenderar likaså att föreningar ska erbjuda nyanlända familjer delbetalningar vid föreningsaktiviteter så att deras barn kan gå med. En annan idé som vi kommunutvecklare också har är att man ska kunna få familjerabatt ifall man har många barn som går i samma förening. Alltså att det blir billigare per barn ju fler som är med. De här två idéerna kan förmodligen göra en stor skillnad angående nyanländas möjligheter till att gå med i föreningsaktiviteter.

6.6 Tabeller

Deltar du regelbundet i någon föreningsaktivitet?	Vilken/Vilka?	Vilken annan aktivitet kan du tänkas prova på?	Land	Kön	Ålder
Ja	Fotboll	Basket	Syrien	Kille	14 år
Ja	Fotboll	Basket och tennis	Syrien	Kille	16 år
Ja	Fotboll	Volleyboll	Kongo-Brazzaville	Kille	16 år
Ja	Basket	Volleyboll	Kongo-Brazzaville	Kille	16 år
Ja	Basket och volleyboll	Fotboll	Kongo-Brazzaville	Två tjejer	15,14 år
Ja	Fotboll	Simning	Afghanistan	Två killar	14, 16 år
Ja	Fotboll	Boxning	Afghanistan	Kille	16 år
Ja	Fotboll	Basket	Syrien	Kille	17 år
Ja	Fotboll	Handboll	Kurdistan	Kille	12 år
Ja	Basket	Tennis	Syrien	Kille	10 år
Ja	Fotboll	Tennis	Syrien	Kille	9 år
Ja	Fotboll	Volleyboll	Afghanistan	Kille	13 år
Ja	Fotboll	Basket	Syrien	Kille	14 år
Ja	Fotboll	Basket	Sudan	Kille	11 år
Ja	Basket	Fotboll	Kongo	Kille	17 år
Ja	Fotboll	Basket	Sudan	Kille	9 år
Ja	Simning	Volleyboll	Syrien	Tjej	17 år

Ja	Målning	Basket	Syrien	Tjej	14 år
Ja	Fotboll	Basket och simning	Kongo	Kille	13 år
Ja	Fotboll	Simning	Jemen	Kille	14 år
Ja	Fotboll	Simning	Jemen	Kille	15 år
Ja	Fotboll	Skateboard	Jemen	Kille	10 år
Ja	Fotboll	Simning	Afghanistan	Kille	12 år
Ja	Fotboll	Simning	Syrien	Kille	18 år
Ja	Fotboll	-	Afghanistan	Kille	15 år
Ja	Fotboll	-	Afghanistan	Kille	15 år
Ja	Fotboll	Ishockey	Eritrea	Kille	12 år
Ja	Fotboll	-	Jordanien	Kille	12 år
Ja	Fotboll	-	Afghanistan	Kille	13 år
Ja	Fotboll	-	Jordanien	Kille	9 år
Ja	Fotboll	Simning	Jemen	Kille	8 år
Ja	Gymnastik	-	Afghanistan	Tjej	8 år
Ja	Basket	Fotboll	Kongo-Brazzaville	Kille	17 år
Ja	Fotboll	Basket	Sudan	Kille	9 år
Ja	Gymnastik	-	Etiopien	Tjej	9 år
Ja	Fotboll	-	Kongo	Kille	12 år
Ja	Basket	Volleyboll	Kongo	Tjej	15 år
Ja	Fotboll	-	Afghanistan	Kille	15 år
Ja	Simning	Fotboll och gymnastik	Syrien	Tjej	11 år
Ja	Fotboll	Basket	Kongo	Kille	9 år
Ja	Fotboll och basket	Volleyboll och badminton	Kongo	Kille	12 år
Ja	Basket	Simning	Kongo	Kille	14 år
Ja	Basket	Volleyboll	Kongo	Kille	17 år
Ja	Fotboll	Motocross och basket	Kongo	Kille	13 år
Ja	Fotboll	-	Kongo	Kille	17 år
Ja	Basket, fotboll, karate	-	Kongo	Tjej	17 år
Ja	Basket och volleyboll	Fotboll	Kongo	Tjej	14 år
Ja	Basket	Fotboll, badminton och brännboll	Kongo	Tjej	14 år

Deltar du regelbundet i någon föreningsaktivitet?	Har du varit med i någon förening men slutat?	Anledningen till att hen slutade/inte kunnat börja.	Vilken ny aktivitet hen skulle vilja prova på?	Land	Kön	Ålder
Nej	Nej	-	Fotboll och basket	Tanzania	Tjej	15 år
Nej	Basket	Oklart	Basket (igen)	Kongo	Tjej	14 år
Nej	Fotboll	För mycket press och ingen tid på grund av skolarbete.	Kick-boxning	Syrien	Kille	16 år
Nej	Basket	Tråkigt och ångest.	Tennis	Indonesien	Tjej	14 år
Nej	Fotboll	Tråkigt	Fotboll (igen)	Syrien	Kille	15 år
Nej	Nej	-	Måla	Syrien	Tjej	17 år
Nej	Volleyboll	Skolarbete, hade ingen tid.	Badminton	Somalia	Tjej	20 år
Nej	Fotboll	Skada	Fotboll (igen)	Syrien	Kille	18 år
Nej	Fotboll	Skada	Fotboll (igen)	Pakistan	Kille	17 år
Nej	Nej	-	Fotboll	Syrien	Kille	15 år
Nej	Nej	-	Simning	Afghanistan	Tjej	7 år
Nej	Handboll och fotboll	Tappade intresset.	Fotboll	Afghanistan	Kille	18 år
Nej	Fotboll	Inte kul längre.	Basket	Afghanistan	Tjej	14 år
Nej	Nej	-	Basket	Afghanistan	Tjej	12 år
Nej	Nej	-	Fotboll	Eritrea	Tjej	11 år
Nej	Nej	-	Måla	Kuba	Tjej	14 år
Nej	Nej	Ville inte börja på grund av inga vänner i aktiviteten.	Simning, köra båt, cykling	Kongo	Tjej	20 år
Nej	Dans	Inte roligt längre.	Fotboll	Kongo	Tjej	15 år
Nej	Nej	-	Tennis	Kongo	Kille	19 år
Nej	Basket och fotboll	Fanns inte tid till det.	Innebandy	Kongo	Kille	16 år
Nej	Simning	Blev sjuk.	-	-	Tjej	10 år
Nej	Nej	Finns ingen tid och svårt att komma till aktiviteten.	Basket, balett	Kongo	Tjej	8 år
Nej	Nej	-	Gymnastik, simning	Afghanistan	Tjej	9 år

Nej	Nej	-	Simning	Syrien	Tjej	6 år
Nej	Nej	-	Fotboll	Syrien	Tjej	8 år
Nej	Nej	-	Simning, gymnastik	Syrien	Tjej	10 år
Nej	Nej	Inte tillräcklig information och inte trygg med svenskan.	Simning, gymnastik	Jemen	Tjej	10 år
Nej	Nej	Svårt att ta sig till aktiviteter.	Fotboll, basket	Etiopien	Tjej	15 år
Nej	Nej	Svårt att hitta information.	Basket	Kongo	Kille	20 år
Nej	Nej	Finns ingen information.	Fotboll, basket	Kongo	Kille	10 år
Nej	Nej	Svårt att integrera, har ej personnummer.	Fotboll	Kongo	Tjej	13 år
Nej	Nej	-	Basket, tennis	Kongo	Tjej	18 år
Nej	Nej	-	Basket, tennis, volleyboll	Kongo	Kille	18 år
Nej	Handboll	Tappade intresse/orcade inte.	Fotboll	Syrien	Tjej	10 år
Nej	Nej	-	Fotboll	Etiopien	Tjej	9 år
Nej	Nej	-	Fotboll	Eritrea	Tjej	9 år
Nej	Fotboll	Gamla laget lades ner.	Basket	Sydafrika	Tjej	16 år

7 Stadsutveckling – fördjupad översiktsplan

7.1 Syfte och metod

Syftet med denna undersökning var att undersöka hur staden ska utvecklas i framtiden och hur staden ska bli mer attraktiv för tonåringar och unga vuxna. För att kunna få underlag och undersöka detta område har vår metod varit att intervjua och samtala med människor som bor i Kungsbacka kommun. Totalt har vi genomfört 64 intervjuer. Vår målgrupp har varit tonåringar och unga vuxna som bosätter sig i Kungsbacka kommun.

7.2 Finns det platser i staden du besöker i din vardag?

De mest förekommande svaren vi har fått in av de vi intervjuat har varit ganska samlade eftersom invånare upplever att det inte finns många ställen att besöka. Många av ungdomarna har svarat att skolan såklart är en stor del av vardagen som besöks. Dock har vi också fått in att Kungsmässan är en attraktiv plats för unga där den största anledningen inte är shoppingen utan i stället att hänga. Kungsmässan är en väldigt central plats i staden vilket medför att det är en nära mötesplats för exempelvis gymnasieelever.

Fyren har också varit en populär plats att umgås på och många av de vi intervjuat säger att de pluggar på Fyren efter skolan. Biblioteket är också centralt och väldigt nära stationen vilket gör att det blir en lockande plats att vistas på. Dessutom ligger den mellan gymnasierna och Kungsmässan vilket bidrar till att den blir en naturlig mötesplats.

Stationen är också en mycket besökt plats på vardagarna, förmodligen på grund av pendlingen till jobb och skola. Respondenterna menar dock att det inte är en plats att hänga på utan endast en mötesplats där man träffas och går vidare till sina ärenden.

Det verkar även som att badhuset är en mycket attraktiv plats att besöka bland de yngre.

Mataffärer är också en väldigt besökt plats. Antagligen, ihop med stationen, är mataffärerna de mest bevistade platserna på vardagarna.

Gym är något som har varit ett mycket återkommande svar bland ungdomar och unga vuxna då de tränar efter skoldagarna. Nordic Wellness i Borgås är det vanligaste svaret då frågan var "Vilket gym tränar du på och vart?".

Skatepark bland de yngre är populärt. Då menar de utomhusskateparkerna för att de är mer tillgängliga och lättare att hänga med många vänner där.

7.2.1 Hur lätt tar du dig dit? Är det lätt eller svårt?

Majoriteten av de tillfrågade har svarat att de väljer bussen som ett transportmedel. Om de bor nära tar man en promenad. De vi intervjuade upplever att det ibland kan vara svårt att ta sig till olika platser i Kungsbacka på grund av vägarbeten.

"Alltid vägarbete och man måste ta en annan väg för att komma fram" – Tjej, 18 år.

Många som reser med buss påpekar att bussturer är mindre frekventa under helgerna, vilket gör det svårare att nå sin destination i tid. Dessutom anser de som använder bussar att biljettpriserna har blivit alltför höga.

“Så jävla dyrt med biljetter, ska jag spendera hela mitt CSN på biljetter?” – Kille, 17 år

“Varför åka in till Kungsbacka, när man kan åka till Göteborg för samma pris?” – Tjej, 17 år

För de unga som bor i Kungsbacka skejtar många eller cyklar.

7.3 Finns det platser du gärna besöker i staden på helgen?

Svar om vad respondenterna gör under helgen har varit ganska samlade. Vi har fått in att många av de vi intervjuat åker till andra städer, till exempel Göteborg då det finns mer att göra som exempelvis ett bättre nattliv där det finns fler nattklubbar, aktiviteter, butiker och restauranger. Utbudet blir större ju större staden är och därmed kan det vara aningen svårt att konkurrera med Göteborgs storhet.

Många av de vi intervjuar berättar att de besöker Kungsmässan. Dock så är anledningen till att man besöker Kungsmässan inte fastställd. De vi intervjuat berättar att det inte finns något annat att göra i Kungsbacka och därför blir det att man glider in där.

Badhuset är också ett populärt ställe att umgås i på helgerna, särskilt bland de yngre.

7.4 Var i staden skulle du vilja vistas och vad skulle kunna göras för att du vill vistas mer i staden?

I nästan alla våra interjuver svarade både tjejer och killar i åldrarna 20 - 25 att de saknar restauranger och att det borde vara mer variation i restauranglivet. De vill helst att torget ska bli en mysig plats för restauranger på kvällarna. Väldigt många av respondenterna vill även att facklan ska tas tillbaka till torget då det är mycket mysigare att gå på bio där, i stället för att gå på bio i Kungsmässan.

Nattlivet verkar vara det som respondenterna inom denna åldersgrupp vill förbättra. Man anser att klubblivet i Kungsbacka är lite tråkigt och åker hellre till Göteborg för att klubba. Det som många har nämnt är att klubbarna kan vara öppna längre in på natten för att göra det mer attraktivt att stanna kvar i Kungsbacka.

Många av de unga vi har intervjuat svarar att de saknar platser att mötas på/samlingsplatser.

“En plats där jag och mina vänner kan hänga på som är lätt tillgänglig” – Tjej, 17 år

För de intervjuade ungdomarna i Kungsbacka har mötesplatserna blivit Kungsmässan eller stationen. Det finns inte några riktiga lättillgängliga ställen där ungdomar kan "hänga". Men då vi frågat vad de verkligen ville ha för mötesplatser var det endast oklara och vaga svar.

7.5 Finns det andra städer du gillar och vad besöker du där?

Majoriteten av respondenterna svarade att de tyckte om städerna Göteborg, Varberg och Stockholm.

Då de intervjuade svarade att Varberg var en stad de gillade nämndes platserna: Varbergs fästning, kallbadhuset och fästningsbadet. Alltså har Varberg allmänt bättre och större badplatser än

Kungsbacka. Folk uppskattade framför allt fästningsbadet och om det byggdes något liknande skulle det säkert få fler personer att stanna kvar i Kungsbacka. Ett flertal talade även om parkerna i Varberg och deras kvalitet. De ansågs vara bättre omskötta än Kungsbackas parker och deras utformning är bättre och finare.

De som svarade att de tyckte om Göteborg nämnde stadens storlek som bättre då det finns ett större och bättre utbud av aktiviteter, affärer, restauranger, nattklubbar etc. Men då vi frågade respondenterna ifall de skulle stanna i Kungsbacka stad om man kunde ta hit affärerna och restaurangerna de gillade samt aktiviteterna blev svaret ja. Många svarade även att det blir mer ekonomiskt att stanna i Kungsbacka då man inte behöver köpa biljetter för transport in till Göteborg.

Vissa respondenter svarade att Stockholm är en lockande stad, men det berodde mest på dess läge, arkitektur och storlek. Det kan ju vara svårt att återskapa här i Kungsbacka.

7.6 Rekommendation

Vi kommunutvecklare skulle ha rekommenderat att Kungsmässan tar tillbaka affärerna Zara och Bik Bok då de är mycket efterlängtade. Tyvärr är det dock så att de är på väg till att gå över helt till online-försäljning. Men ett tips skulle kunna vara att man tar in hyfsat likvärdiga butiker. Det kan exempelvis vara affärer som har kläder som är mode eller inne just nu. Förslag om "street wear"-kläder till mer rimliga priser för ungdomar har då kommit upp.

Vi kommunutvecklare har dessutom fått höra av många unga att det är transporter och kollektivtrafiken som är för dyr. Flera från Onsala, Åsa och Särö berättar att det är för dyrt att åka in till Kungsbacka centrum och att man därför skippar det. Vi tror att unga i Kungsbacka hade vistats i staden mer om det var billigare att ta sig in. Vi kommunutvecklare instämmer själva med att det är dyrt och det är en anledning till att vi skippar att åka in. Därmed är vår rekommendation att sänka priset en aning på biljetterna, speciellt på sommaren. I och med att alla har sommarlov under den tiden kommer många att vilja åka kollektivtrafik för att ta sig överallt. Men om biljetterna var ännu billigare skulle ännu fler åka och möta vänner. På så sätt kanske man kan få in en lika god summa pengar som från att inte sänka priserna. Att träffa sina vänner ofta och hänga bidrar över lag till ett bättre välmående för de unga i Kungsbacka.